



Національний
банк України

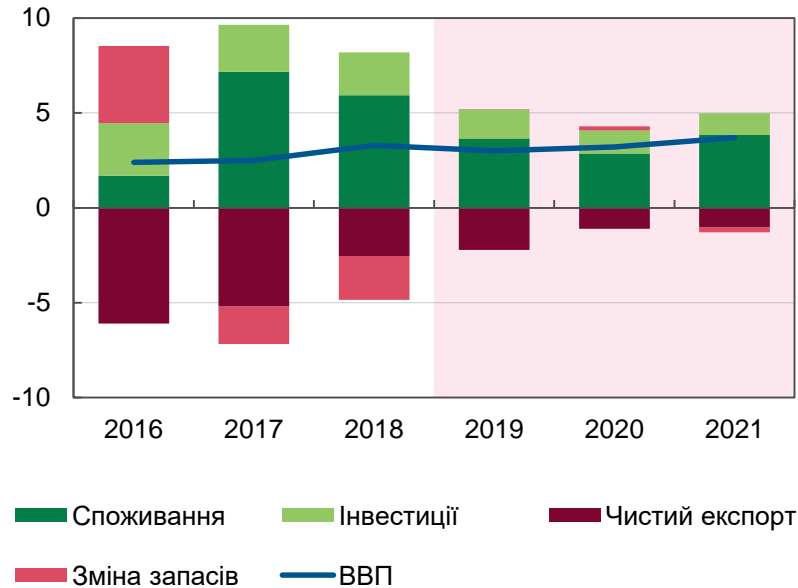
Макроекономічні тенденції та розвиток банківського сектору

Віталій Ваврищук
19 вересня 2019 року



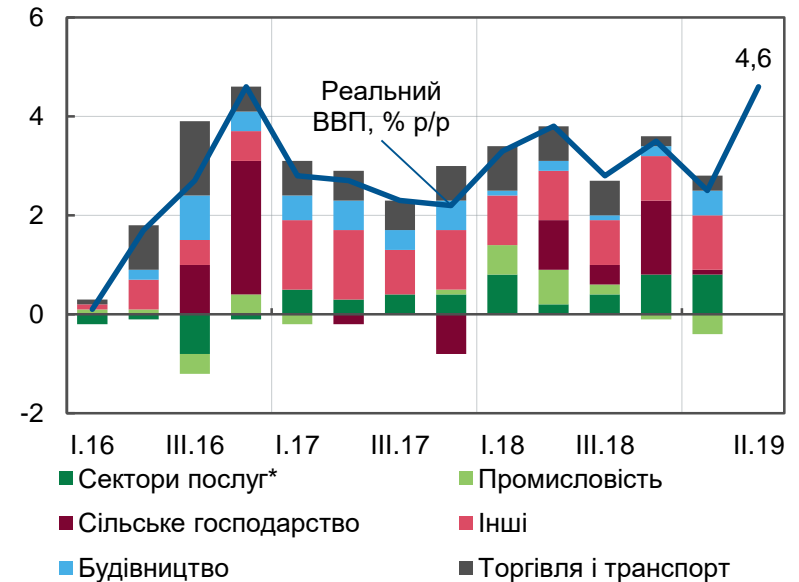
Зростання української економіки прискорилося

Внески в річну зміну реального ВВП за категоріями кінцевого використання, в. п.



Джерело: ДССУ, прогноз НБУ станом на липень 2019 року.

Внески видів діяльності в річну зміну ВВП, в. п.

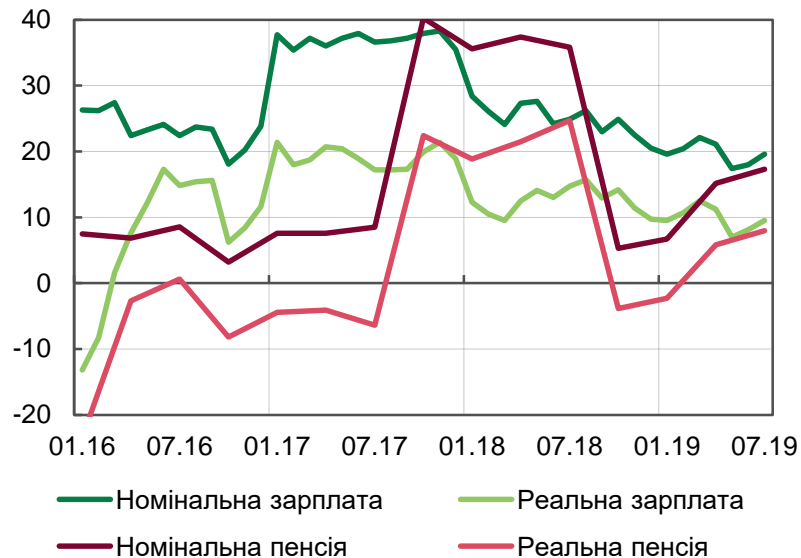


* Уключаючи освіту, охорону здоров'я, фінансову та страхову діяльність, операції з нерухомим майном, державне управління та оборону.

- У I півріччі 2019 року зростання реального ВВП прискорилося до 3.6% р/р через високий врожай ранніх зернових, зростання внутрішнього попиту (споживчого та інвестиційного).
- За секторами, найбільший внесок у зростання української економіки мали сільське господарство, будівництво, сектори послуг, у тому числі фінансовий.

Споживчий попит підтримується стійким зростанням доходів населення та поліпшенням настроїв

Заробітна плата та пенсія*, % р/р



* станом на початок періоду.
Джерело: ДССУ, ПФУ.

Реальна заробітна плата, оборот роздрібної торгівлі та споживчі настрої

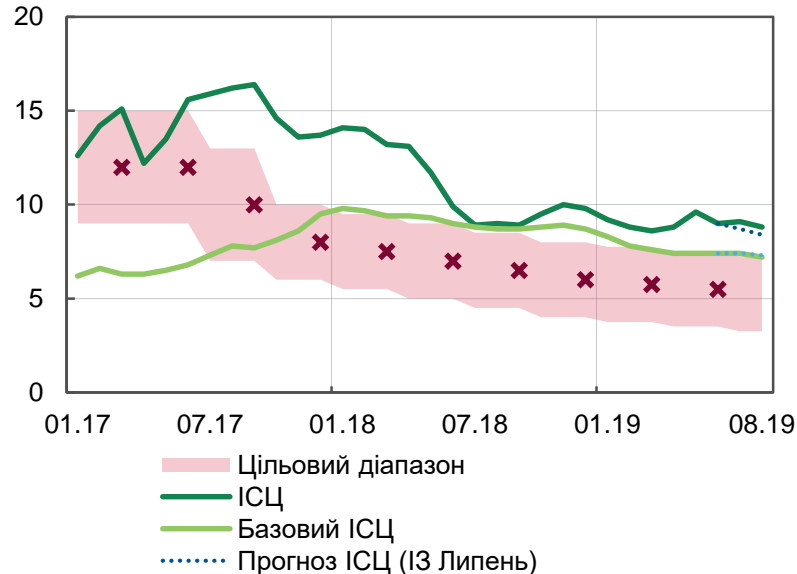


Джерело: ДССУ, Info Sapiens.

- У січні – липні 2019 року номінальна та реальна зарплата зросла відповідно на 19.7% і 9.7% р/р. У приватному секторі вона зростала швидше, ніж у бюджетному, зокрема через тиск з боку витрат на оплату праці у зв'язку з міграцією.
- З початку року прискорювалося зростання пенсій, зокрема через їх індексацію, збільшення виплат військовим пенсіонерам і доплати тим, хто має повний страховий стаж, але низькі пенсії.
- Споживчі настрої в липні 2019 року сягнули шестирічного максимуму.

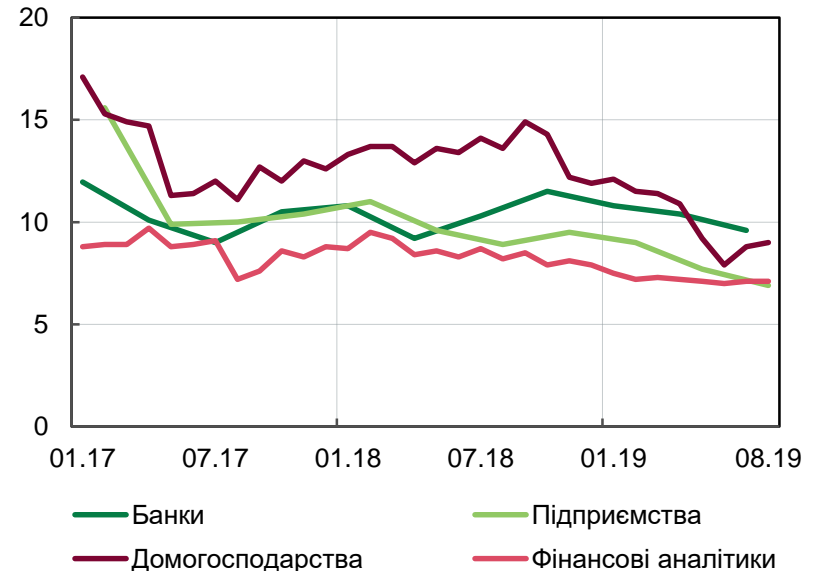
У 2019 інфляція наблизилася до цільового рівня

Індекси споживчих цін, % p/p



Джерело: ДССУ, НБУ.

Інфляційні очікування на наступні 12 місяців, %



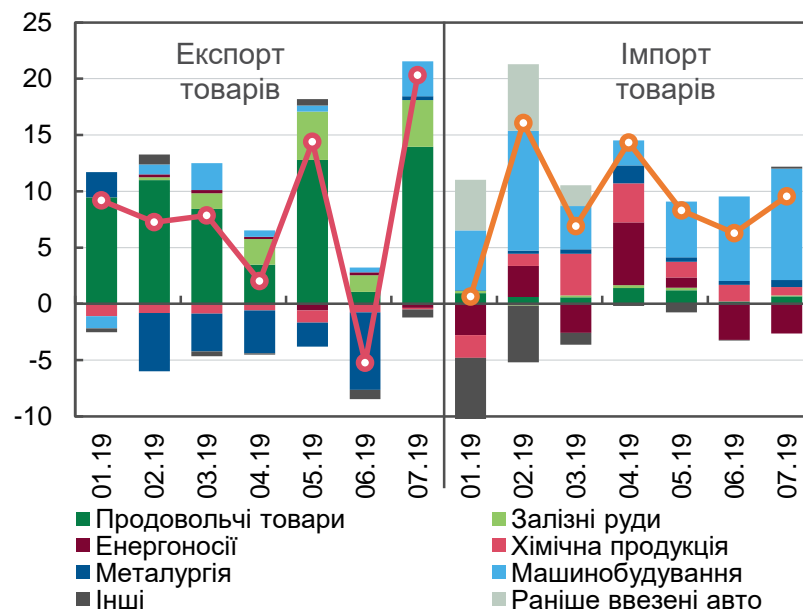
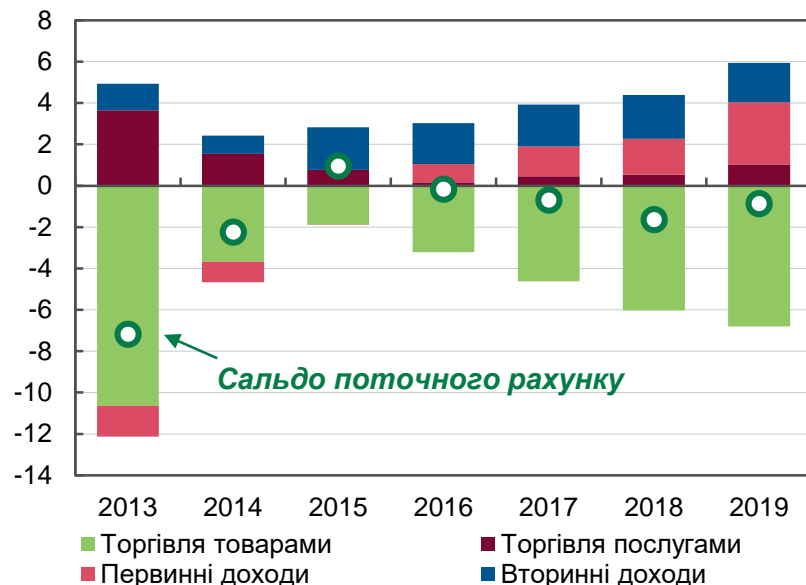
Джерело: НБУ, GfK Ukraine.

- Інфляція уповільнюється повільніше, ніж очіувалося, через фактори пропозиції продуктів харчування, більш стійке споживання та зростання заробітних плат.
- Цей тиск частково компенсується уповільненням адміністративно регульованих цін, зниженням цін на паливо та зміцненням гривні, зокрема через жорстку монетарну політику.
- Поліпшуються й інфляційні очікування за більшістю груп респондентів.
- Очікується, що інфляція увійде в цільовий діапазон у 2020 році.

Дефіцит торгівлі товарами розширився, але стан поточного рахунку поліпшився

Сальдо поточного рахунку в січні – липні, млрд дол.

Внесок в річну зміну експорту та імпорту товарів, в. п.

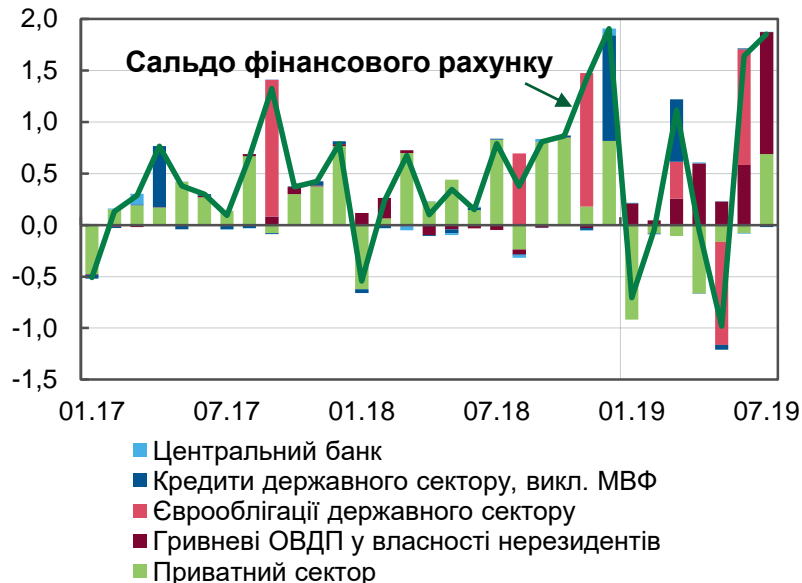


Джерело: НБУ.

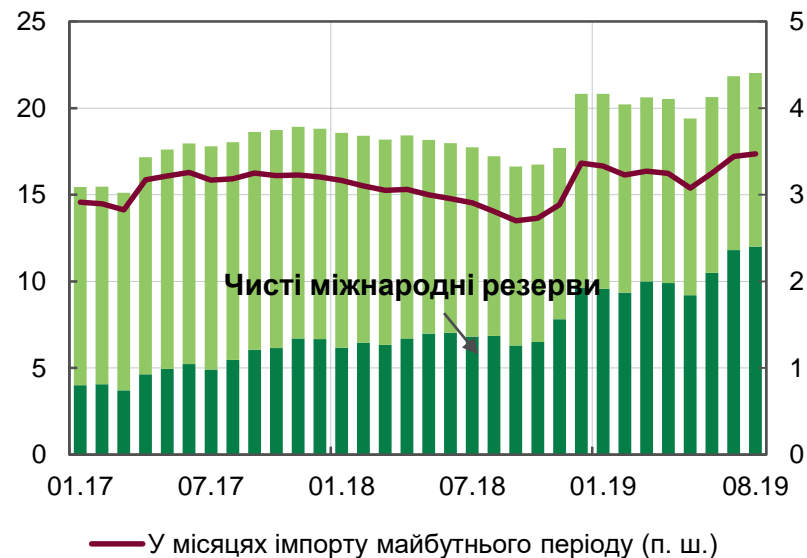
- Приріст експорту товарів (7.9% р/р) забезпечив високий урожай зернових поточного та минулого років.
- Зростання імпорту прискорилося (8.9% р/р) зокрема спричинене пільговим розмитненням вживаних автомобілей.
- Кумулятивний дефіцит поточного рахунку цього року був меншим, ніж рік тому, завдяки розширенню профіциту торгівлі послугами та нижчим виплатам дивідендів.

Значний інтерес нерезидентів до гривневих паперів – вагоме джерело припливу капіталу за фінансовим рахунком

Фінансовий рахунок: чисті зовнішні зобов'язання, млрд дол.



Валові міжнародні резерви, млрд дол.

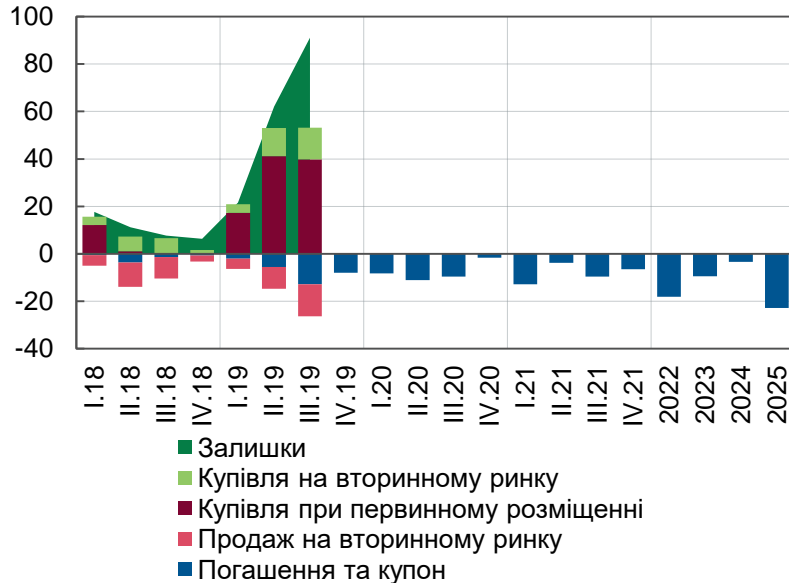


Джерело: НБУ.

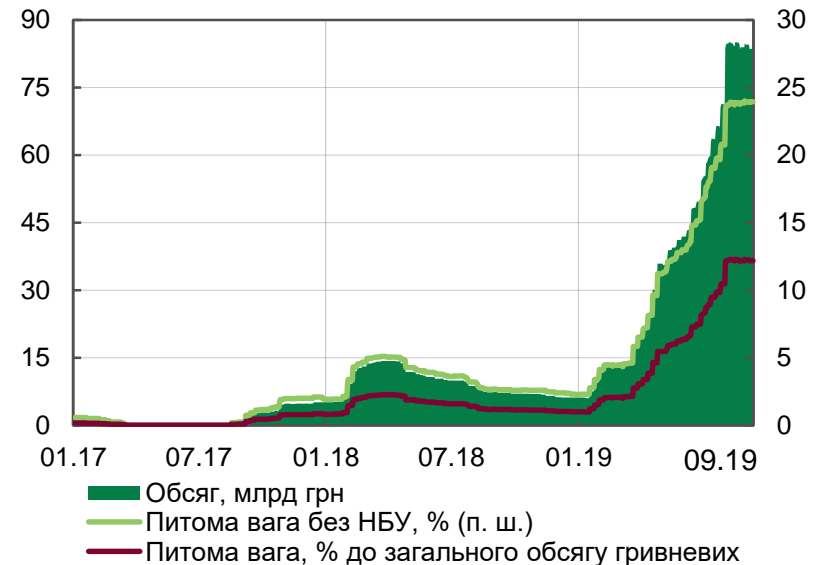
- У січні – липні 2019 року чистий приплив капіталу до державного сектору (4.1 млрд дол.) був забезпечений офіційними залученнями, розміщенням єврооблігацій та інвестиціями нерезидентів у державні гривневі цінні папери (близько 3 млрд дол. з початку року).
- У липні окремі державні підприємства розмістили єврооблігації.
- У результаті міжнародні резерви на кінець серпня в річному вимірі збільшилися на 4.8 млрд дол. (з яких зростання чистих міжнародних резервів становило 5.3 млрд дол.)

Україна потрапила у поле зору іноземних портфельних інвесторів

Операції нерезидентів та графік погашення ОВДП*, млрд грн



Гривневі ОВДП у портфелі нерезидентів



* Станом на 06.09.2019.

Джерело: НБУ.

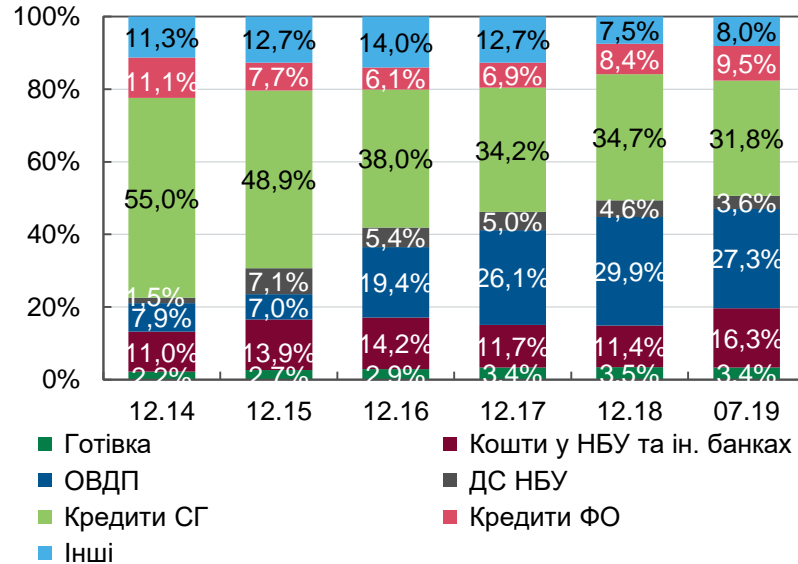
- Крім значного обсягу залучень, розширилася й лінійка гривневих ОВДП у портфелі нерезидентів з терміном обігу від 1 року до 6 років.



Тенденції банківського сектору

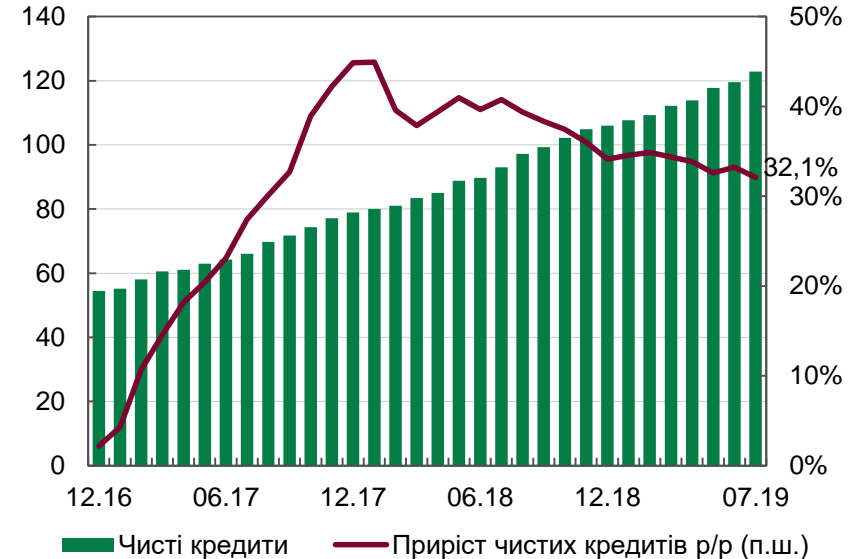
Структура активів кардинально змінилася від початку кризи

Структура чистих активів сектору за складовими



Джерело: НБУ.

Чисті кредити фізичним особам, млрд грн.

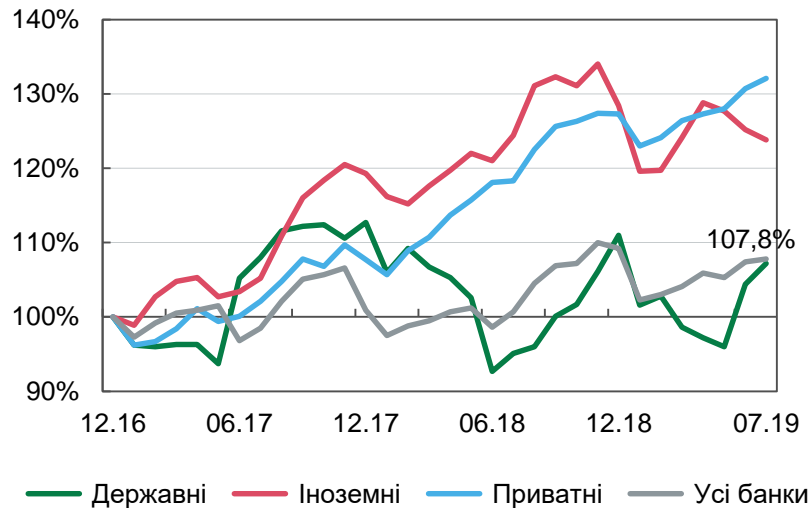


У банках, платоспроможних на 01.07.2019, з нарахованими відсотками.

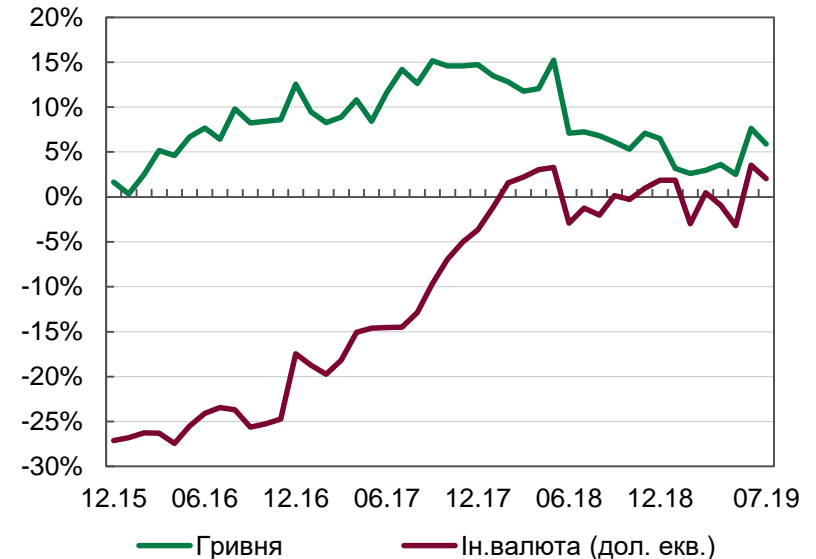
- Частка чистих кредитів бізнесу скоротилася у 2014-19 роках з 55 до 32%.
- Після падіння частки роздрібних кредитів у 2015-16 роках, їх частка з 2017 стабільно збільшувалася (до 9.5% на кінець липня 2019 року).
- Чисті гривневі кредити фізичним особам останні два роки зростали на 32-35% р/р. Найактивнішими були вітчизняні приватні та державні банки.
- Частка державних цінних паперів (ОВДП та депозитних сертифікатів НБУ) порівняно з докризовим рівнем зросла утричі до 31%.

Корпоративні кредити зростають, але поки мляво

Чисті кредити суб'єктам господарювання, 2016=100%



Чисті кредити суб'єктам господарювання (без Приватбанку), р/р

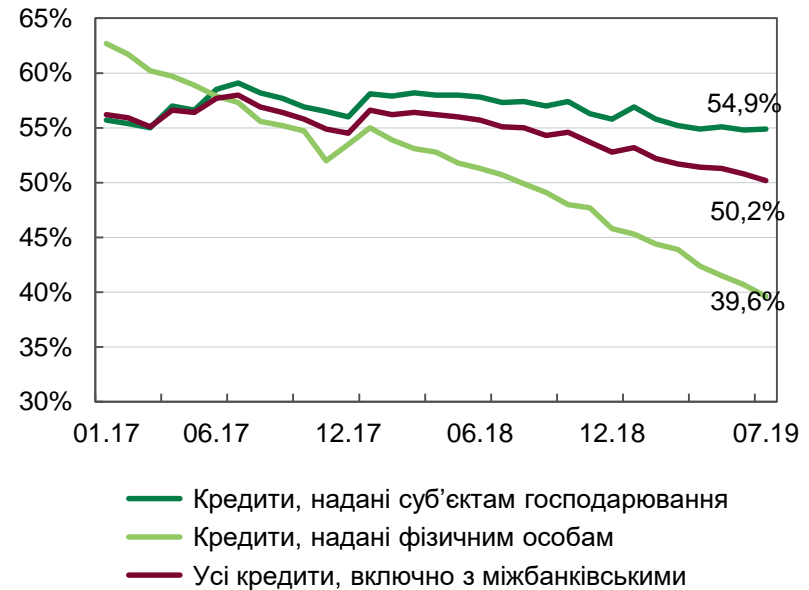
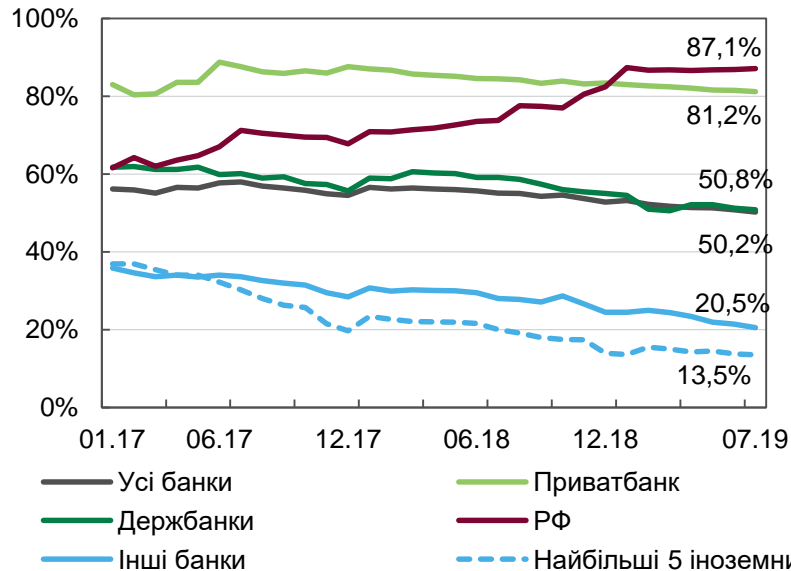


У банках, платоспроможних на 01.08.2019, з нарахованими відсотками.
Джерело: НБУ.

- Чисті гривневі корпоративні кредити на кінець липня 2019 зросли на 7.8% р/р.
- Середній темп приросту чистих гривневих кредитів без Приватбанку у 2016-19 роках – 10% р/р.

Нове роздрібне кредитування покращує якість кредитного портфеля

Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків



* Включно з міжбанківськими кредитами; усі банки, включно із неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань.

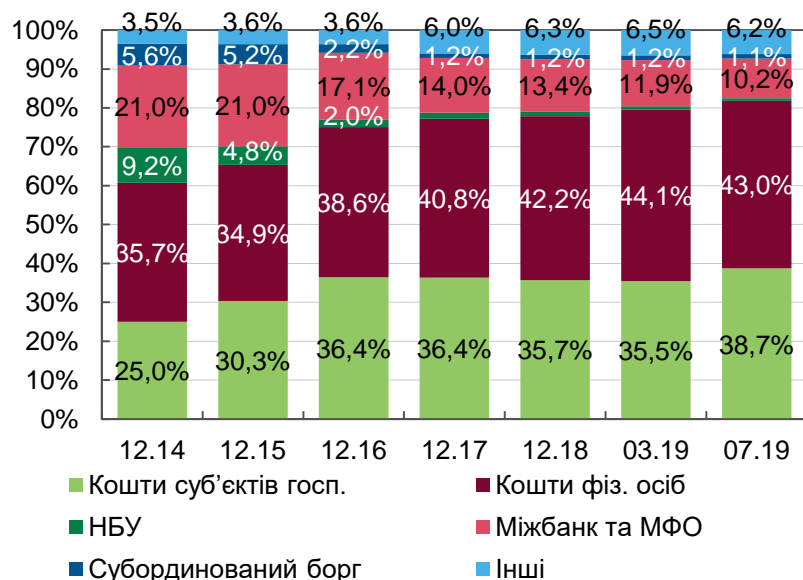
** Найбільші за чистими активами станом на 01.08.19 року 5 іноземних банків (крім банків РФ).

Джерело: НБУ.

- Частка непрацюючих кредитів скоротилася до 50% у липні 2019 року. Пікове значення було у липні 2017 – 58%. Найвідчутніше – у приватних та іноземних банках (крім російських).
- Головна причина – зростання нового роздрібного кредитування: частка непрацюючих роздрібних кредитів за два останні роки скоротилася на третину до 40%.
- Рівень покриття резервами непрацюючих активів у II кварталі - 93%.

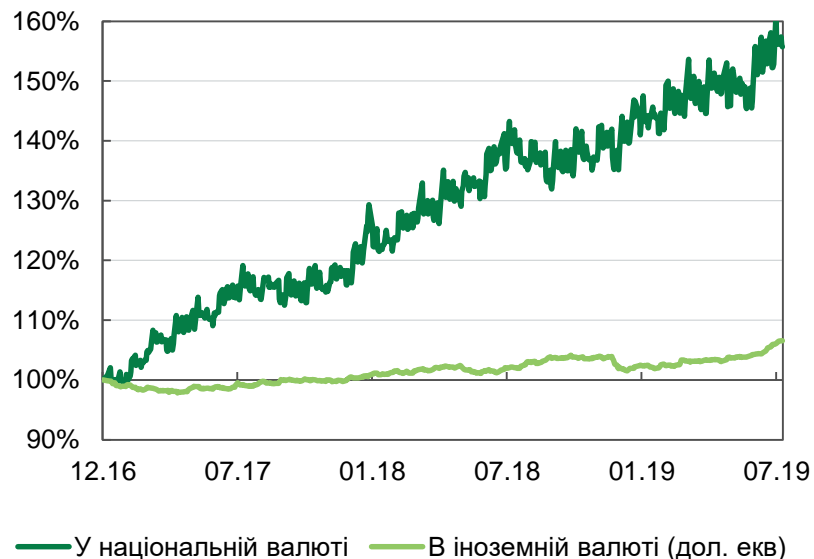
Гривневі кошти населення зростають

Структура зобов'язань



Джерело: НБУ.

Кошти фізичних осіб, 2016=100%



- Частка коштів населення та бізнесу зросли до рекордних 82% у липні 2019 року. У 2014 – 61%.
- Високі темпи зростання гривневих коштів населення стабільно спостерігалися протягом 2017-19 років. Зокрема на кінець липня вони зросли на 12.5% р/р.

Ринок повільно реагує на зменшення ключової ставки НБУ

Відсоткові ставки за новими гривневими кредитами,
% річних



Облікова ставка НБУ та вартість нових депозитів і кредитів у гривні, % річних

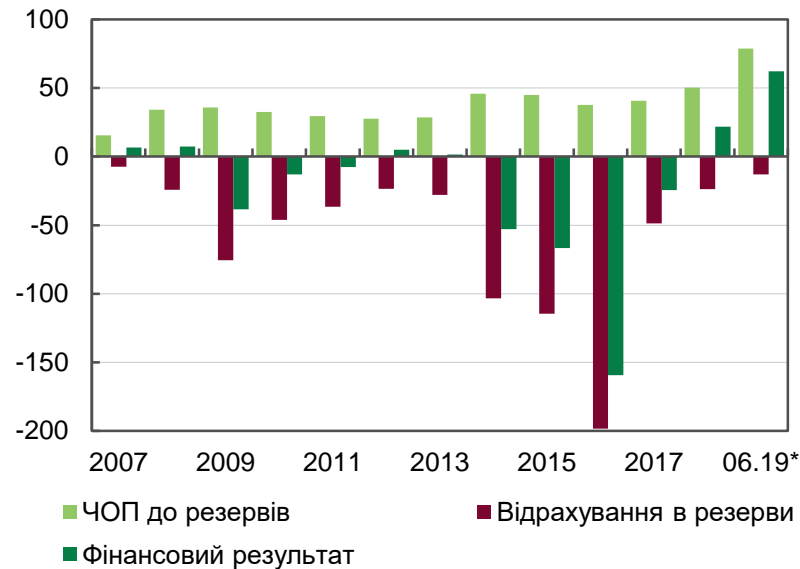


Джерело: НБУ.

- Високий попит на споживчі кредити заважав здешевленню кредитів фізичних осіб: за рік гривнева ставка практично не змінилася і становила 31.6% річних.
- Вартість гривневих кредитів бізнесу р/р скоротилася на 1.1 в.п. до 15.7% річних.

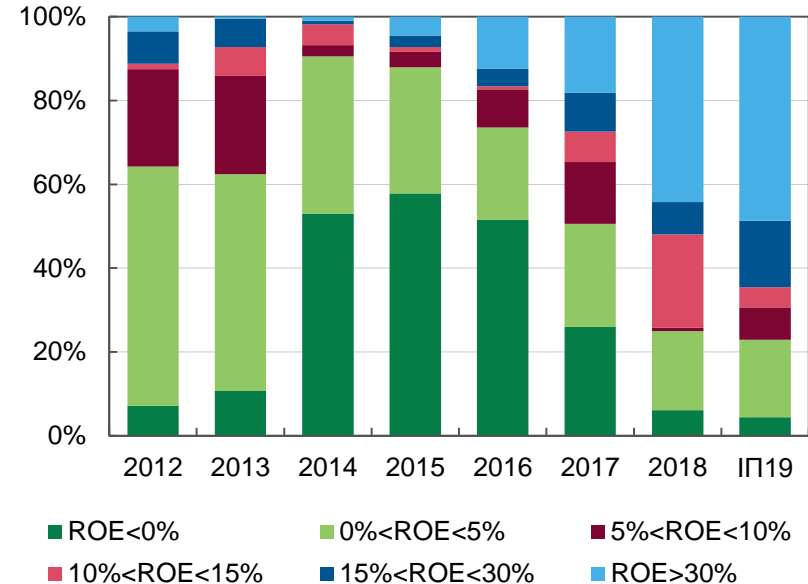
Найбільші 25 банків переважно високоприбуткові

Фінансовий результат та відрахування в резерви, млрд грн



* ануалізовані дані
Джерело: НБУ

Розподіл активів банківського сектору за рентабельністю капіталу (ROE) банків



- Прибуток сектору за січень - липень 2019 року становив 36.7 млрд грн (+3.8 рази р/р). Чистий процентний дохід зріс на 18.9% р/р, насамперед через активне споживче кредитування.
- ROE сектору за I півріччя 2019 - 38%, уточнений за 2018 рік – 15%.
- Адекватність капіталу (H2) в секторі становить 17.4%, основного капіталу (H3) – 12.7% на кінець липня 2019.